

раторията се е преобърнала въ голѣмо и сложно предприятие отъ фабриченъ образецъ.

Постигнатитѣ въ първитѣ 10-15 години постижения въ филмовата индустрия, особено при изработването на филмитѣ е достатъчно да се постави филма на голѣма художествена висота, и даде право на киното да претендира, да бжде поставено като ново седмо изкуство, наредѣ съ останалитѣ такива.

Наредѣ съ усъвършенствуванията въ снемачната—фотографическа техника се е извършило и усъвършенствувания въ проекционата техника, която за зрителя е отъ много по-голѣмо и непосредствено значение, отколкото първата.

Въ тази областъ трѣбва да се отбележатъ следнитѣ отдавна постигнати успѣхи: премахването на раздражнитѣ очитѣ трептения на изображенията на скрана; разработка на способитѣ за установяване на самиятъ екранъ; отстранение на траканията на апарата въ време на работа—проектиране; изработка на най-рационалнитѣ способности за обзавеждане на кабината за проектиране и т. н., безъ да е могло да се направи нѣщо и до днесъ за релефното изображение, което обстоятелство винаги напомня на зрителя, че се намира предѣ фотографично изображение, което особено се хвърга въ очи, когато едно изображение на платното неподвижно, се съпостави съ друго, намиращо се въ движение.

Трѣбва да се упомене и за успѣхитѣ въ областта на музикалната иллюстрация, която, както е известно въ голѣма степенъ способствува за запечатване на виденото отъ скрана и получено впечатление, а така сжщо и на организираността на самата външностъ на кино-театритѣ.

3) *Навлизането на културнитѣ сили въ кинематографа.*

Въ първитѣ времена на своето сществувание филмовото производство не се нуждаяло отъ никакви квалифицирани сили. Кинематографическиятъ фотографъ свършено самостоятелно е нанасялъ на лентата всичко каквото му се е виждало интересно: „серпантинната балерина“, „движущия се влакъ“, „играта въ цирковетѣ“ и т. н. За такива снимки специални постановки не е нужно, както специаленъ режисьоръ, нито художникъ.

Съ изработване на филми съ усложнено съдържание и съ развитието на техниката на фабриканта за производство на филми се е наложила, да иматъ квалифицирани работници: Кино фабриканта започва да привлича хора изъ областта на другитѣ изкуства. Той е ангажиралъ второстепенни и третостепенни режисьори отъ провинциални